

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรหมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สมพร พวงเพชร นางสาวลาวัลย์ กุลจนิรักษ์
ชื่อนักศึกษา	อาภรณ์ เหลืองศักดิ์พิชญ์
สาขา	ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาหรืออุปสรรค และความต้องการการพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรหมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต 2) แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรหมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต 3) พัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรหมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 ราย โดยเป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่าผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบการพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยทุกฝ่ายมีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนา การใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรได้ ถ้าได้รับการเสริมพลังอย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงเป็นการวิจัยและพัฒนา โดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนาเริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรค การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อย

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้เป็นการสร้างโอกาสให้ทุกฝ่ายมาร่วมกันเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาในแต่ละขั้นตอนตามความเหมาะสม โดยใช้กรอบการวิจัยเป็นขั้นตอนการดำเนินงานคือ การผลิตน้ำสกัดชีวภาพด้วยเรื่องวัตถุดิบ กระบวนการผลิต ผลผลิต และการใช้น้ำสกัดชีวภาพด้วยเรื่อง อัตราส่วนในการผสม เวลาและระยะเวลาในการฉีดพ่น การผสมกับสารชนิดอื่น และอุปกรณ์ในการฉีดพ่น

ผลการวิจัยพบว่า

1. เกษตรกรหมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่ปลูกอ้อย และเคยใช้น้ำสกัดชีวภาพทุกรายแต่ไม่มีการผลิตและใช้อย่างจริงจัง
2. ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรหมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี คือผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบส่วนใหญ่

ขาดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการผลิตและการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อย
เกษตรกรยังไม่ได้รับการอบรม การเผยแพร่ความรู้ให้กับเกษตรกรในเรื่องการผลิตและการใช้
น้ำสกัดชีวภาพยังมีน้อย

3. แนวทางและวิธีการพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกร
หมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี คือการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ
และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยแก่ผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบ
โดยการให้ความรู้จากการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดทำเอกสารการผลิต และการใช้น้ำสกัด
ชีวภาพอย่างถูกต้อง

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรหมู่ที่ 1
ตำบลน้ำสุต อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เริ่มจากการพัฒนาที่ตัวเกษตรกรซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติ
โดยตรง วิธีการพัฒนาที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้สูงคือการฝึกอบรมซึ่งมีเนื้อหาในการ
ฝึกอบรมอยู่ 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 การผลิตน้ำสกัดชีวภาพ ประกอบด้วย วัตถุดิบ กระบวนการ
ผลิต ผลผลิต และตอนที่ 2 การใช้น้ำสกัดชีวภาพ ประกอบด้วย อัตราส่วนในการผสม เวลาและ
ระยะเวลาในการฉีดพ่น การผสมกับสารชนิดอื่น อุปกรณ์ในการฉีด โดยใช้วิธีการฝึกอบรมแบบ
บรรยายและฝึกปฏิบัติ

5. ผลการพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยของเกษตรกรหมู่ที่ 1 ตำบลน้ำสุต
พัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจ ทักษะที่ดี และทัศนคติในการผลิตและการ
ใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาการใช้น้ำสกัดชีวภาพ
ของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและยังช่วยลดต้นทุนในการผลิต นอกจากนี้ประสิทธิภาพในการ
วิจัย และพัฒนาได้ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาผู้มีหน้าที่และ
ความรับผิดชอบการใช้น้ำสกัดชีวภาพในการปลูกอ้อยทุกฝ่ายสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการ
ใช้น้ำสกัดชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันทางโรงงานน้ำตาลสระบุรี
สามารถนำประสบการณ์การเรียนรู้จากการวิจัยและพัฒนานี้ไปใช้ในการพัฒนาเรื่องอื่นๆ อีก
ต่อไป